

PROGRAM PRAKTYK NAUCZYCIELSKICH NA KIERUNKU LINGWISTYKA STOSOWANA**Opiekunowie praktyk: dr hab. Jarosław Krajka (j. angielski), dr Monika Janicka (j. niemiecki), dr Anna Pado (j. rosyjski), mgr Maria Bąk (j. francuski)**

Praktyka metodyczna jest formą kształcenia, stanowiącą integralną część programu nauczania dla specjalności nauczycielskiej na kierunku lingwistyka stosowana. Realizowana jest w wymiarze zgodnym ze standardami kształcenia. Dla studentów realizujących ścieżkę (specjalizację) nauczycielską praktyki są obowiązkowe.

Cele praktyki

Głównym celem praktyki jest kształtowanie kompetencji metodyczno-dydaktycznej u przyszłych nauczycieli poprzez realizację następujących celów szczegółowych:

- zapoznanie się ze specyfiką szkoły/placówki, w której praktyka jest odbywana
- zapoznanie się z dokumentami obowiązującymi w danej placówce (programy nauczania, system oceniania, rodzaje zajęć pozalekcyjnych, program wychowawczy itp.)
- weryfikację i praktyczne zastosowanie nabytej w czasie studiów wiedzy teoretycznej i umiejętności
- kształtowanie umiejętności metodycznych w obszarze nauczanego przedmiotu
- poznanie warsztatu pracy nauczyciela
- rozwijanie umiejętności obserwacji lekcji i działań nauczyciela
- wdrażanie do autorefleksji nt własnej pracy i jej efektów
- rozwijanie umiejętności ewaluacji materiałów dydaktycznych

- gromadzenie obserwacji niezbędnych do zrozumienia zjawisk edukacyjnych
- kształtowanie umiejętności rozwiązywania typowych sytuacji dydaktycznych i wychowawczych.

Zadania uniwersyteckiego opiekuna praktyki

Ze strony Uczelni funkcję opiekuna praktyki metodycznej pełni wykładowca prowadzący przedmiot / blok przedmiotów wchodzących do specjalizacji nauczycielskiej. Do jego zadań należą:

- sprawowanie ogólnego nadzoru dydaktycznego i organizacyjnego nad przebiegiem praktyki
- przygotowanie studentów od strony teoretycznej, praktycznej i organizacyjnej do praktyki
- kontakt ze szkolnym opiekunem praktykantów oraz z jednostką odpowiedzialną za formalno-organizacyjną stronę Praktyki (Dziekanat)
- bieżące konsultacje dla studentów w czasie trwania Praktyki
- hospitowanie lekcji praktykantów (w przypadku licznych grup językowych możliwa jest inna forma kontroli i monitoringu przebiegu praktyki w porozumieniu ze szkolnym opiekunem)
- podsumowanie i ewaluacja praktyki.

Zadania szkolnego opiekuna praktyki

Opiekunem praktykanta ze strony szkoły jest nauczyciel mianowany (w szczególnych przypadkach kontraktowy). Do jego obowiązków należy:

- ustalenie szczegółowego harmonogramu zajęć w porozumieniu z praktykantami

- zapoznanie praktykantów z placówką (szkołą) oraz z organizacją pracy dydaktycznej i wychowawczej szkoły
- udostępnienie szkolnych dokumentów (system oceniania, program nauczania itp.)
- współpraca z uniwersyteckim opiekunem praktyki
- sprawowanie systematycznej kontroli nad przebiegiem praktyk, służenie radą i wskazówkami
- hospitowanie lekcji praktykanta
- opiniowanie pracy praktykanta po zakończeniu Praktyki.

Zadania realizowane w trakcie praktyki przez studenta

Podczas praktyki student pełni rolę *obserwatora*, *asystenta nauczyciela* oraz *samodzielnego nauczyciela-praktykanta*. Z charakteru tych ról wynikają następujące zadania studenta-praktykanta:

- zapoznanie się z programem nauczania oraz materiałami dydaktycznymi obowiązującymi w danej klasie i na danym etapie nauczania
- zapoznanie się z ogólną diagnozą klasy przedstawioną przez nauczyciela-opiekuna
- zapoznanie się z najczęstszymi sytuacjami krytycznymi w danej grupie uczniów
- obserwacja lekcji i działań nauczyciela pod kątem czynności metodycznych i realizacji zadań wychowawczych
- obserwacja lekcji kolegi/-ów pod kątem efektywności czynności metodycznych
- aktywne współdziałanie z nauczycielem w realizacji przez niego bieżących zadań (przygotowanie sali i pomocy dydaktycznych, opieka nad sprzętem technicznym, poprawa zeszytów, sprawdzenie /przygotowanie testów, indywidualna praca z uczniami o specjalnych

potrzebach edukacyjnych, prowadzenie fragmentów lekcji itp.)

- przygotowanie lekcji prowadzonych z kolegą i samodzielnie (planowanie, formułowanie celów, dobór procedur do ich realizacji, przewidywanie trudności itp.)
- prowadzenie dokumentacji wymaganej przez opiekuna szkolnego i uniwersyteckiego
- uczestniczenie (na zaproszenie dyrekcji / nauczyciela) w niektórych zdarzeniach i przedsięwzięciach szkoły (np. posiedzenie rady pedagogicznej, zebranie rodziców, impreza uczniowska itp.)
- konsultacje z nauczycielem-opiekunem w celu omawiania bieżących problemów
- inne zadania wynikające z bieżącej działalności szkoły.

REGULAMIN PRAKTYK PRZEDMIOTOWYCH

1. Studenci są kierowani na praktykę przez Dziekanat w porozumieniu z opiekunem UMCS.

2. Realizacja godzin praktyk odbywa się zgodnie z załączonym wykazem i harmonogramem.

Zaleca się następujący plan realizacji 30 g. w ramach jednej praktyki ciągłej:

Praktyka przedmiotowa z 1 /2 . języka:	30 g
- obserwacja z asystenturą lekcji prowadzonych przez opiekuna praktyk:	10 g
- wspólne prowadzenie lekcji przez parę praktykantów:	10 g
- samodzielne prowadzenie lekcji przez praktykanta:	5 g
- omówienia lekcji z opiekunem praktyki:	5 g

3. Do praktyki wliczane są również udokumentowane godziny pozalekcyjne realizowane przez praktykanta (koła językowe, projekty pozalekcyjne, koła wyrównawcze i t.p.).

Realizacja godzin pozalekcyjnych może być zarejestrowana przy pomocy środków audio lub audio/wideo (patrz niżej).

4. Studenci odbywają praktykę w parach. Jeśli w jednej szkole trwa praktyka więcej niż jednej pary, możliwa jest wzajemna hospitacja lekcji kolegów.

5. Pierwszy okres praktyki to **obserwacja aktywna**, kiedy student jest asystentem nauczyciela i oprócz obserwacji lekcji wykonuje powierzone mu przez nauczyciela zadania (np. poprawia zeszyty uczniów, przygotowuje część materiałów dydaktycznych, pomaga uczniom w realizacji bieżących zadań itp.)

6. Pierwsze lekcje studenci przygotowują i prowadzą w parze z kolegą i wspólnie za nią odpowiadają.
(Jedna wspólnie prowadzona lekcja = 1 + 1 lekcja dla każdego ze studentów).

7. Szkolnymi opiekunami praktyk są nauczyciele co najmniej mianowani (w szczególnych przypadkach kontraktowi) z preferencją uczestników szkoleń dla opiekunów praktyk prowadzonych przez pracowników Zakładu Lingwistyki Stosowanej oraz nauczycieli pełniących funkcje opiekunów praktyk w latach ubiegłych.

8. Szkolni opiekunowie praktyk posiadają wiedzę, umiejętności i postawy w zakresie glottodydaktyki, mentoringu oraz stereotypów płciowych w edukacji zdobyte podczas szkoleń dla nauczycieli-opiekunów praktyk prowadzonych w Zakładzie Lingwistyki Stosowanej. Realizacja szkoleń przy użyciu nowoczesnych środków przekazu (materiały cyfrowe, nagrania wideo lekcji), środków technicznych (komputer, projektor multimedialny, głośniki, odtwarzacz CD z MP3, platforma e-learningowa) oraz trybów pracy (e-learning, blended learning, studium przypadków, nauczanie problemowe) zapewniają optymalny poziom przygotowania nauczycieli do pełnienia funkcji opiekuna praktyk.

9. Szkolny opiekun praktyki ustala z praktykantem zasady współpracy (np. w formie kontraktu lub ustnej umowy), a praktykant jest zobowiązany do przygotowania tygodniowego harmonogramu realizacji praktyki (z zaplanowaniem godzin obserwowanych i prowadzonych oraz omawiania lekcji).

10. Szkolny opiekun praktyki wraz z praktykantem dokonuje przydziału klas do uczenia, ustala limit nowych lekcji prowadzonych przez praktykanta w ciągu jednego dnia oraz w

ciągu tygodnia. W przypadku podziału na grupy praktykant obejmuje obie grupy danej klasy.

11. Praktykanci realizują obserwacje według wybranych arkuszy obserwacyjnych zawartych w *Niezbędniku dla studenta* oraz dokumentują pełnienie funkcji asystenta i nauczyciela w sposób ustalony z opiekunem uniwersyteckim.

12. Lekcje prowadzone przez studentów w ramach praktyk przedmiotowych z 1. i/lub 2. języka mogą być hospitowane przez opiekunów uniwersyteckich niezależnie od języka, który reprezentują oraz przez kierownika merytorycznego.

13. Na II roku USM możliwa jest równoległa realizacja praktyk przedmiotowych z 1. i 2. języka.

Możliwe warianty:

- w jednej szkole (jeśli są w niej nauczane oba języki)
- w dwóch szkołach (w jednej 1.język, w drugiej 2.język)
- częściowo w trybie nieciągłym (2 tygodnie w trybie ciągłym + ew. brakujące godziny poza tym terminem do końca semestru po uzgodnieniu z opiekunami szkolnymi). Na te pozostałe godziny studenci nie są zwolnieni z zajęć, lecz szukają „okienek” w swoim grafiku.

WYKORZYSTANIE POMOCY DYDAKTYCZNYCH

1. Dla chętnych studentów dopuszcza się możliwość dokonania nagrania audio lub wideo 10-15 minutowego fragmentu lekcji ilustrującego określony problem dydaktyczny. Nagranie musi zostać wykonane w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawnymi, wewnętrznymi regulacjami szkolnymi oraz dobrymi obyczajami (zgoda dyrektora, nauczyciela, uczniów i rodziców). Nagranie podlega ocenie i omówieniu, podobnie jak hospitowana lekcja. Sprzęt do dokonania nagrania (dyktafon, kamera cyfrowa, mikrofon, płyty DVD) są nieodpłatnie udostępniane praktykantom na zasadach określonych przez kierownika merytorycznego projektu z ramienia ZLS, a praktykant ponosi odpowiedzialność materialną za wypożyczony sprzęt.

2. Zarejestrowany materiał audio lub wideo jest analizowany przez uniwersyteckiego

opiekuna praktyk przed omówieniem lekcji. Kopia zarejestrowanego materiału pozostaje w archiwum ZLS jako część dokumentacji realizacji praktyk.

3. W trakcie realizacji praktyk studenci mają możliwość stosować innowacje pedagogiczne będące podstawą do opracowania prac licencjackich z zakresu glottodydaktyki. W tym celu mogą wypożyczyć sprzęt do rejestracji audio (dyktafon cyfrowy) lub audio i wideo (kamera cyfrowa oraz mikrofon zewnętrzny). Sprzęt jest nieodpłatnie udostępniany praktykantom na zasadach określonych przez kierownika merytorycznego projektu z ramienia ZLS, a praktykant ponosi odpowiedzialność materialną za wypożyczony sprzęt.

4. Zarówno w przygotowaniu praktykantów do odbywanych praktyk, w trakcie ich trwania jak i po zakończeniu praktyki podczas opracowywania dokumentacji praktykant może skorzystać z pomocy dydaktycznych (podręczników, zbiorów materiałów dydaktycznych, itd.) będącymi w dyspozycji ZLS. Materiały dydaktyczne są nieodpłatnie udostępniane praktykantom na zasadach określonych przez kierownika merytorycznego projektu z ramienia ZLS, a praktykant ponosi odpowiedzialność materialną za wypożyczone materiały.

5. Na życzenie praktykanta omówienie lekcji przez uniwersyteckiego opiekuna praktyk może być rejestrowane przy pomocy dyktafonu, a po nagraniu uniwersytecki opiekun praktyk udostępnia praktykantowi kopię pliku audio do późniejszej analizy własnej.

6. Materiały audio / wideo zarejestrowane podczas praktyk mogą być wykorzystywane jako materiał poglądowy podczas prowadzenia zajęć z metodyki nauczania języka pierwszego lub drugiego w Zakładzie Lingwistyki Stosowanej. Uniwersytecki opiekun praktyki uzyskuje pisemną zgodę praktykanta, którego lekcja została zarejestrowana na taki sposób wykorzystywania materiału.

ZALICZENIE PRAKTYK

1) Zaliczenie praktyk odbywa się na podstawie spełnienia następujących warunków:

- prawidłowo wypełnionego dzienniczka praktyk (stempel szkoły, podpis dyrektora szkoły, opinia opiekuna szkolnego praktyki)
- pełnej dokumentacji praktyk (wypełnione arkusze obserwacyjne, konspekty lekcji i inne, zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami z uniwersyteckim opiekunem praktyki) dostarczonej opiekunowi uniwersyteckiemu w terminie 2 tygodni od zakończenia praktyki

- przeprowadzenia w szkole prezentacji na temat studiów na kierunku lingwistyka stosowana w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej na podstawie przekazanych materiałów (w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych)
- przeprowadzenia lekcji hospitowanej przez uniwersyteckiego opiekuna praktyki oraz jej omówienia i oceny (w obecności szkolnego opiekuna praktyki).

- 2) Ocena za praktykę jest uwzględniana przy wystawianiu oceny z przedmiotu metodyka nauczania bądź stanowi składową ocenę z egzaminu z przedmiotu metodyka.

HARMONOGRAM WSTĘPNY PRAKTYK METODYCZNYCH (rok ak. 2015-2016)

Instytut Germanistyki i Lingwistyki Stosowanej

Kierunek: lingwistyka stosowana, specjalizacja nauczycielska

Studia pierwszego stopnia

II rok (nabór 14-15)

Rodzaj praktyki	Wymiar godzin	Semestr	Szkoła
<i>Praktyka przedmiotowa ciągła z 1.języka (JA, JN)</i>	30 g – 2 tygodnie	Semestr III	Szkoła podstawowa
	30 g – 2 tygodnie	Semestr IV	Szkoła podstawowa
<i>Praktyka og.pedagogiczna ciągła + śródroczna</i>	36 g + 2 g	Możliwa realizacja równoległe z praktyką przedmiotową	Szkoła podstawowa

III rok (nabór 13-14)

Rodzaj praktyki	Wymiar godzin	Semestr	Szkoła
------------------------	----------------------	----------------	---------------

Praktyka przedmiotowa ciągła z 1.języka (JA, JN)	30 g – 2 tygodnie	Semestr V	Szkoła podstawowa
	30 g – 2 tygodnie	Semestr VI	Szkoła podstawowa

Studia drugiego stopnia

I rok (nabór 15-16)

Rodzaj praktyki	Wymiar godzin	Semestr	Szkoła
<i>Praktyka przedmiotowa ciągła z 1. języka (JA, JN)</i>	30 g – 2 tygodnie	Semestr I	gimnazjum szkoła ponadgimnazjalna
	30 g – 2 tygodnie	Semestr II	
<i>Praktyka og.pedagogiczna</i>	30 g	Możliwa do realizacji równoległe z praktyką przedmiotową	gimnazjum szkoła ponadgimnazjalna

II rok (nabór 14-15)*

Rodzaj praktyki	Wymiar godzin	Semestr	Szkoła
<i>Praktyka przedmiotowa</i>	30 g – 2 tygodnie	Semestr III	gimnazjum szkoła ponadgimnazjalna

<i>ciągła</i> z 1. języka (JA, JN)	30 g – 2 tygodnie	Semestr IV	
<i>Praktyka przedmiotowa</i> <i>ciągła</i> z 2. języka (JA, JN, JR, JF)	30 g – 2 tygodnie	Semestr III	gimnazjum szkoła ponadgimnazjalna
	30 g – 2 tygodnie	Semestr IV	

***Uwaga! Na II roku możliwa jest równoległa realizacja praktyk przedmiotowych z 1. i 2. języka.**

Możliwe warianty:

- w jednej szkole (jeśli są w niej nauczane oba języki)
- w dwóch szkołach (w jednej 1.język, w drugiej 2.język)
- częściowo w trybie nieciągłym (2 tygodnie w trybie ciągłym + ew. brakujące godziny poza tym terminem do końca semestru po uzgodnieniu z opiekunami szkolnymi). Na te pozostałe godziny studenci nie są zwolnieni z zajęć, lecz szukają „okienek” w swoim grafiku.

